

Aastaruanne 2018

Haljala Vallaraamatukogu Vihula haruraamatukogu

Elanike arv: 397

1. Põhilised tegevussuunad

Lasteürituste kava koostamisel arvestasin kultuuripärandiaasta teemaga. Lastele õppetunnis antud ülevaade rahvariieetest ja nende kandmisest. Üks õppetund oli pühendatud EV 100, kus rääkis eesti ajaloo, lisaks väljapanekud ja näitused. Lipuheiskamise tseremoonia läbiviimine Vihula küla lipuplatsil, kus isamaalisi luuletusi esitasid Kärt Kross-Merilo ja Georg Merilo ja regilaulud. Terve aasta õppetundide teema oli 100 muinasjututegelast. Kasutatud muinasjutud pärinevad vanemate ja vanavanemate lapsepõlvest, mida neile ette loeti või lugesid ise. Kasutasin vaatamiseks nukufilme, ettelugemist või kuulasime näitlejate esitatud muinasjuttu. Aasta alguses toimetasin peredele kätte 2017 aastal teeninduspiirkonnas sündinud lastele kultuuriministeeriumi poolt saadetud raamatud. Lisaks kultuuriministeeriumi raamatule oli lastele väike raamat ja kaart Vihula raamatukogu poolt.

Haljala Vallaraamatukogude arengukava on koostamisel, mille valmimisel saab tulevasi ülesandeid kindlasti arvesse võtta ja muuta raamatukogu tegevused sihipärasemaks.

Valdade haldusreformiga kaasnes raamatukogule palju segadust ja ettearvamatuid olukordi Vähendati eelarvet ja riigidotatsiooni. Vihula raamatukogu teeninduspiirkonna külade ümbertõstmine tõi kaasa riigidotsiooni vähenemise, millest oli planeeritud kultuuriperioodika ostmine. Seoses riigidotsiooni vähenemisega jäi raamatukogul ostmata kultuuriperioodika 2018 aastaks. Eelarve vähendamine tõi kaasa olukorra, kus raamatukogul ei olnud võimalik planeeritud töid ja tegevusi korraldada. Kuna need tööd ja tegevused olid raamatukogule hädavajalikud, tuli need teostada raamatukogu töötaja enda vahenditest.

Kahe valla raamatukogud liideti ühtse juhtimise alla 1. augustist. Raamatukogus töötab raamatukoguhoidja osalise tööajaga, koormus 0,75. Lugejaid teenindatakse endiselt kuus tundi päevas, viiel päeval nädalas. Raamatukogu kasutajatele ei muutunud lahtiolekuajad. Raamatukogule vajalikud vahendid tuuakse raamatukogusse, varem tuli töötajal ise sellega tegeleda. Raamatukogutöötaja ei pea tegelema enam küttebriketi ladustamisega. Aasta lõpus paigaldati raamatukogusse õhksoojuspump, mis vähendab kütmisele kulutatud aega. Kuid talvel on vajalik lisakütmine, kuna õhksoojuspump ei taga ruumis vajalikku temperatuuri.

1.2 Projektid

Tabel 1

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud	Projekti üldmaksumus
---------------------------------------	---------	-----------	----------------------

		summa	

Projekte ei ole koostatud. Toetusi ei ole saadud.

2. Personali koosseis, areng

Koosseisu vähendamine toimus 1. augustist. Raamatukogus töötab üks raamatukoguhoidja osalise tööajaga. Tööaeg 30 tundi nädalas ja 6 tundi päevas. Töötaja haigestumise tõttu ei olnud raamatukogu rohkem suletud kui eelmisel aastal. Raamatukoguhoidja arendab enda teadmisi ja oskusi täienduskoolituste kaudu.

2.1.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Teema	Korraldaja	Osalejate arv
E-kodaniku juhendaja koolitus + Digipädev raamatukogu	Rahvusraamatukogu, LVKRR	1
Turunduse ja kommunikatsiooni võimalused raamatukogus	ETKA Andras, LVKRR	1
Sotsiaalmeedia kasutamine raamatukogutöös	Tallinna Ülikool, LVKRR	1
Õppereis Ida-Virumaale	LVKRR	1
Raamatukogu-sotsiaal-haridusliku töö keskus	Tartu Ülikool, LVKRR	1

Koolituste arv ja koolitustundide arv on väljatoodud lisa 1

LISA 1

2.1.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Avalikke esinemisi ei olnud.

LISA 2

2.1.3 Erialahariduse omandamine

Erialaharidust ei omanda.

2.1.4 Töötajate tunnustamine

Võsu Kooli Vihula lasteaed poolt välja antud tänukiri koostöö eest.

2.2.1 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Vihula raamatukogu asub Vihula lasteaiaga ühes majas, mis annab hea võimaluse pakkuda üritusi lasteaialastele. 2018 aasta lõpus paigaldatud õhk-soojuspump, mis vähendas kütmist

oluliselt. Vahel tuleb teostada lisakütmist, kuna aknad ja uks on väga amortiseerunud ning jahutab ruumi. Loodan, et järgmisel aastal on võimalik vahetada aknad ja uks. Välistrepp vajab remonti ja ruumi valgustus on väga kehvast olukorras, elektripirni vahetamine on üsna ohtlik.

LISA 3

2.2.2 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Liikumispuudega inimestele puudub ligipääs raamatukogusse.

2.3 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Raamatukogu kasutab raamatukoguprogrammi Urram, mida uuendatakse ja täiendatakse. Üldiselt võib Urramiga rahule jääda, kuigi klientide teenus vahel aeglane, kujundus võiks olla parem, otsing on kasutajatele keeruline. Selleks, et raamatukogu kasutajad kasutaksid rohkem interneti ja avaliku kataloogi võimalusi, on heaks võimaluseks anda kasutajale õigus teaviku reserveerimiseks ja tagastustähtaja pikendamiseks. IT teenust osutab raamatukogule Visioline Infra OÜ, kelle poolt osutatud teenus on alati kiire ja kvaliteetne. Interneti ühendus hea ja kasutada saab ka Wi-Fi levi.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused

Eelmisel aastal saadud 5 annetust, sellel aastal 4 annetust. Annetuste osakaal on üsna väike kogu juurdekasvust. Eelmisel aastal 2,4%, sellel aastal 2%. Annetused saadud Rakvere Keskraamatukogust.

Kogu ringlus eelmisel aastal 0,82, sellel aastal veidi vähenes 0,81. Kuna sellel aastal ei toimunud raamatute ja ajakirjade mahakandmisi, siis mõjutab ka see kogude ringluse näitajaid.

Kogu kasutatavus on jäänud samale tasemele, kuid muutused võrreldes eelmise aastaga on sihtrühmade kasutatavuse osas. Alklassi õpilaste, koolieelikute, üliõpilaste sihtrühmade poolt on kogu vähem kasutatud, kuid pensionäride ja töötajate sihtrühmad on kogu rohkem kasutanud. Põhjuseks laste arvu vähenemine. RVL kasutamine vähenes, sest võimalused RVL hankimiseks muutusid. RVL laenutamine teistest valla raamatukogudest oli varem paremini reguleeritud.

E-raamatuid ei ole ostetud. E-raamatuid saavad lugejad ilma raamatukogu vahendusega osta ja laenutada. Vanemad inimesed ei ole kindlasti huvitatud e-raamatutest.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatute juurdetulek elanike kohta 2016 – 0,5 2017 – 0,4 2018 – 0,4. Raamatukogu teeninduspiirkonna külade üleviimine teiste raamatukode teeninduspiirkonda vähendas

raamatukogu teeninduspiirkonna elanike arvu, seoses sellega vähenes ka riigi dotatsioon. Raamatuid soetatud vähem kui eelmisel aastal.

2018 aastal soetatud raamatutest ilu- ja lastekirjandus 66,5% ja liigikirjandus 33,5%.

2017 aastal soetatud raamatutest ilu- ja lastekirjandus 73,6% ja liigikirjandus 26,4 %. Võrreldes eelmise aastaga on soetatud raamatutest ilukirjanduse osakaal vähenenud.

2018 aastal on soetatud raamatukogusse 176 eksemplari raamatuid sh 4 annetust

2017 aastal on soetatud raamatukogusse 193 eksemplari sh 5 annetust Võrreldes 2017 aastaga on soetatud raamatukogusse 17 raamatut vähem.

Võõrkeelset kirjandust ei soetatud, kuna puudub nõudlus võõrkeelsele kirjandusele.

Kogu 2018 aasta lõpus raamatud 8727, auvised 28, elektroonilised teavikud 7 ja muud teavikud 23.

Kogu 2017 aasta lõpus raamatud 8551, auvised 26, elektroonilised teavikud 7 ja muud teavikud 18.

2018 aastal ei kustutatud kogust raamatuid.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikat tellisin üks kord aastas. Tellimisel olen arvestanud kõigi sihtrühmadega, et neile pakkuda meelepärast lugemist. Lisaks ostetud ajalehtede ja ajakirjadele on lugejatel võimalik lugeda: Hea Kodanik, Puutepunktid, Pääste Elu, Pluss, Eurokratt, Maailmavaade, Tennis, Liikumine ja Sport, Jooksja, Kesknädal, Sotsiaaldemokraat, Keskkonnaharidusleht, Vihula Valla Leht ja Haljala Valla Sõnumid.

2017 aastal oli tellitud 16 nimetust ajakirju ja 4 nimetust ajalehti. 2018 aastal tellitud üks ajakiri vähem, kuna riigidotatsioon vähenes, millest oli planeeritud osta kultuuriperioodika. Kultuuriperioodika tellisin kohaliku omavalitsuse rahadest.

2018 aastal ei kustutatud kogust perioodikat. 2019 aastal planeeritud korrastada ajakirju ja eemaldada kogust vanemad ajakirjad.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Kogus on kokku 28 auvist sh 15 audiaalteavikut ja 13 kombineeritud auvist. Elektroonilisi teavikuid 7 ja muid teavikuid 23.

Sel aastal ostetud 2 kombineeritud auvist ja 5 muud teavikut.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Kogu on vaja korrastada, kuna sisaldab üsna palju vanemat kirjandust, mis ei leia lugejate poolt kasutust. Kogude regulaarne korrastamine ja uuendamine tagab kogu kvaliteedi ning muudab selle lugeja jaoks kasutatavamaks. Järgmisel aastal planeeritud raamatute mahakandmine.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Vihula raamatugu osutas kuni oktoobrikuuni Sagadis lugejatele laenutamise teenust. Alates oktoobrikuust osutab Vihula teeninduspiirkonnas koduteenindust sotsiaaltöötaja. Lugejatele on vaja teha rahulolu-uuring, millised teenuseid vajavad ja kuidas paremini korraldada teenuste osutamist.

Muutused osutavate eriteenuste hinnad

fotokoopia tegemine:

formaad A4 üks lehekülg 0,10 senti

formaad A4 üks leht kahel küljel 0,20 senti

printimine formaad A4 üks lehekülg 0,10 senti

(õpilastele ja pensionäridele 0,05 senti)

skaneerimine

formaad A4 üks lehekülg 0.20 senti

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Lugejate kasutuses on üks arvuti, mis soetatud 2013 aastal. Arvutit kasutatakse väga vähe, kuna enamikul endal arvutid kodus olemas. Vahel on vaja printida või kodu arvuti katki, siis kasutatakse raamatukogu arvutit.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.

Raamatu- kogu	Lugejad 2017	Lugejad 2018	Muutus (+-)
Vihula	160	97	-63

Vihula raamatukogu teeninduspiirkonnas on 397 elanikku, kellest 24,4% kasutavad raamatukogu. Lugejate sihtrühmade võrdluses on kõige enam muutunud laste ja töötajate arv. Võrreldes eelmise aastaga on lapsed vähenenud 9 ja töötajaid 13. Pensionäride sihtrühmas vähenenud 2 lugejat. Teistes sihtrühmadest on lugejaid ka veidi vähemaks jäänud.

Raamatu- kogu	Külastused 2017	Külastused 2018	Muutus (+-)	Virtuaal- külast. 2017	Virtuaal- külast. 2018	Muutus (+-)
Vihula	2400	2000	-400	0	0	0

Lugejate arvu vähenemine on kaasa toonud ka külastuste vähenemise. Lugejad külastavad raamatukogu aina harvem. Muutused kogukonnas võivad muuta raamatukogu käekäiku. Kui pered lahkuvad või minnakse kaugemale tööle, jääb ka lugejatel vaba aega vähemaks. Kindlasti on mõjutanud ka töötaja pikemalt haiguslehel olemine raamatukogu töötulemusi, sest siis oli raamatukogu suletud. Külastuse intensiivsus suurenes 5,6 võrreldes eelmise aastaga. Seega käib iga lugeja aasta jooksul keskmiselt 20 korda raamatukogus ehk 1,7 korda kuus.

Raamatu- kogu	Laenut-d 2017	Laenut-d 2018	Muutus (+-)	Päringud* 2017	Päringud* 2018	Muutus (+-)
Vihula	7292	7399	+107	16	17	+1

Külastuste ja lugejate arvu langusega ei ole kaasnenud laenutuste langust. Maapiirkonnas laenutavad lugejad korraka rohkem raamatuid. Ka päringuid on registreeritud 1 rohkem. Kõige rohkem esitavad päringuid õpilased, üliõpilased ja lasteaia õpetajad. Õpilastele on vaja teemade kohta infot otsida nii raamatutest, ajakirjadest kui ka ajalehtedest. Vajalike artiklite välja printimine ja vajalike raamatute hankimine teistest raamatukogudest lugejatele.

Kuna raamatukogu teeninduspiirkonna elanike arvu vähendati, muutus ka raamatute juurde tulek elaniku kohta 0,5, mis eelmisel aastal oli 0,4. Raamatute ringlus 0,6, eelmisel aastal 0,7. Liigikirjanduse ringlus 0,14, eelmisel aastal 0,18. Ilu- ja lastekirjanduse ringlus 0,5, eelmisel aastal oli sama. Loetavus 2018 76,3, eelmisel aastal 45,6. Aastas on keskmiselt ühele lugejale laenutatud rohkem raamatuid kui eelmisel aastal. Liigi raamatute laenutused: filosoofia-psühholoogia 308 (250), ühiskonnateadused 273 (171), meditsiin (tervis) 86 (116), liik 62-64 102 (88), kunst (käsitöö, aed) 98 (62), põllumajandus-aiandus 3 (30), kirjandusteadus (elulood) 13 (27), ajalugu 108 (75), üldteadused 8 (9), loodusteadused 21 (29), usuteadus 35 (6) ja tehnika 14 (0). Liigikirjandust on laenutati 252 korral vähem kui eelmisel aastal. Liigikirjandust laenutati 1282 korral, ringlus veidi vähenes. Ilu- ja lastekirjandust laenutati 10 raamatut vähem, ringlus on jäänud samale tasemele. Auviseid laenutati 17 korral ja muid teavikuid laenutati 18 korral. Kokku laenutati 35 korral. Lauamängude laenutamine on üsna aktiivne. Perioodikat on laenutatud 368 korral rohkem kui eelmisel aastal. Perioodikat laenutati 1889 korral ning ringlus on veidi suurenenud.

Kõige populaarsemad ajakirjad on: Naisteleht, Tehnikamaailm, Kodu & Ehitus, Eesti Naine, Maakodu, Pere ja Kodu, Naistelehe Nipiraamat ja Tiiu.

Kõige populaarsemad raamatud on: Parve, J. Mees: otse ja ausalt, Reicher, E. Heade vanemate salanipid, Bennet, J. Süütu naine ja vallutaja mees, Andersen, J. Ettekirjutus. Muutumine, Künnapas, H. Kes kardab välgutüdrukut?, Petrone, J. Peegelmees, Kuus, V. Kips-kõps külla, Brown, S. Raju Eedenis, Pauts, K. Tulekandja, Parve. J. Minu Bali, Brown, S. Sunny Chandleri tagasitulek, Sander, M. Litsid. Naiste sõda. Teine raamat, Bernard, E. Kuidas poissi suudelda, Persson, Leif G. W. Suveigatsuse ja talekülma vahel, Laar, M. Eesti suured armastuslood, Brown, S. Deemoni lesk, Edwards, M. Sinu järel koju.

4.3 RVL teenindus

Kuni juuli lõpuni korraldas RVL teavikute kohale toomist raamatukogujuhataja. 1. augustist korraldab RVL teavikute kohale toomist ja viimist Haljala Vallaraamatukogu direktor. RVL teenust kasutanud 107 korral. Teavikuid tellitud Lääne-Virumaa Keskraamatukogust, Haljala Vallaraamatukogust, Võsupere raamatukogust ja Karepa raamatukogust. Teistele raamatukogudele pakutud RVL teenust 81 korral. Tellitud Võsupere raamatukogust, Võsu raamatukogust, Haljala Vallaraamatukogust, Lääne-Virumaa Keskraamatukogust, Karepa raamatukogust ja Kadria Valla Raamatukogust. Hetkel ei ole väljakujunenud stabiilset RVL teenuse osutamise võimalust.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjandust saabus raamatukogusse 22 raamatut. See moodustab saabuvatest raamatutest 12,5%. Laste arv on aastatega jätkuvalt vähenenud. Kuna raamatukogu piirkonnas asub lasteaed, siis on komplekteeritud rohkem nende eale sobivat kirjandust ja lauamänge. Lauamänge saan kasutada õppetundides, mis muudab õppetunnid huvitavamaks ja põnevamaks.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Rmtk	Lug-d 2017	Lug-d 2018	Muutus (+-)	Külast-d 2017	Külast-d 2018	Muutus (+-)	Laenut 2017	Laenut 2018	Muutus (+/-)
Vihula	24	15	-9	542	454	-88	258	287	+29

Laste arv vähenes 9 lapse võrra. Kui arvestada laste hulka ka lasteaialapsed, kes raamatukogu üsna tihti kasutavad, kuid ei ole registreeritud raamatukogu kasutajaks, siis raamatukogu jaoks on veel 12 last, kellega raamatukogu tegeleb. Lugejatest 15,5% on lapsed.

Laste külastused moodustavad 22,7% külastustest, eelmisel aastal 22,6%. Laste külastuste arv vähenes 88 külastuse võrra. Laste laenutused moodutavad laenutustest 3,9%, eelmisel aastal 3,5%. Lastele laenutati 29 teavikut rohkem kui eelmisel aastal. Arvestatud on kohal- ja kojulaenutusi.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Lasteaialastele õppetundide läbiviimine raamatukogu keskkonnas, mis tekitab lapsele meeldejäädava kogemuse. Kooli minnes on tal teadmine, et raamatukogu on tore ja põnev koht, kus peale raamatute laenutamise on võimalik seal koos teiste lastega mängida ja ammutada endasse uusi ja huvitavaid teadmisi. Olen teinud suure pühendumisega lastele õppetunde, et pakkuda lastele toredaid ja põnevaid hetki raamatukogus. Lootes, et need käigud seovad lapsi raamatukoguga ning nende ellu tekkiks harjumus raamatuid vaadata, lugeda ja arutada raamatute sisu üle.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused.

Õppetunnid on planeeritud sarjadena, ühe teema põhjalikumaks käsitlemiseks kasutatud mitut õppetundi. Väljapanekuid on sel aastal rohkem koostatud. Kirjanikud: Astrid Reinla, Lehte Hainsalu, Eno Raud, Helvi Jürisson, Silvi Väljal, Lydia Koidula 175, Friedrich Reinhold Kreutzwald 215, Ülle Meister illustatsioonid. Teema väljapanekud: Palju Õnne EV!, Hunt, Metsis, Otsi luuletus, mida loeksid Eesti Vabariigile ja Otsi luuletusi, mida loeksid jõuluvanale.

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Liikumispuudega lugejatele pakkus raamatukogu koduteenindust kuni oktoobrikuuni. Oktoobrikuust teenindab erivajadustega lugejaid valla sotsiaaltöötaja.

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	19	19	3

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul

4.6.2 riiklikul

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.

Rahvusvahelisel tasandil koostöö puudub.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

Individuaalkoolitusi osutatud 14 inimesele. Teemad millega individuaalselt tegeldud: dokumendi saatmine, digiallkiri, aadressid, pangateenused, e-teenused, arvete maksmine, elektronpost, turvalisus ja paroolid, ID-kaardi sertifikaadid, eesti.ee tutvustamine.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Haljala Vallaraamatukogu kodulehel vajalik informatsioon olemas.

4.9 Andmebaasid. Kas ja milliseid andmekogusid pakutakse lugejaile kodulehe vahendusel? E-kataloog.

Andmebaase ei ole loodud.

5. 2019 aasta tegevused

Raamatukogud muutuste tuules. Raamatukogud vajavad muutuseid, liiga kaua on vanasse kinni jäädud. Arenguplaanide läbiarutamine ja eesmärkide paika panemine oleks esialgu esmatähtis, siis on võimalik muutuseid ka ellu viia. Kuid muutusi tehes peab säilitama arukuse. Tuleb läbi mõelda kas muuta, mida muuta ja kuidas muuta. Loodan, et valdade ühtse juhtimise alla viidud raamatukogude tööd ja tegemised jätkuvad positiivses töökeskkonnas. Kõige tähtsam, et raamatukogu kasutajad üha enam jääksid rahule raamatukogude poolt pakutavate teenustega ning naudiksid raamatukogus oldud hetki.

Raamatukoguhoidja: Tiina Tälli

Kuupäev: 18.01. 2019

Koolituste arv kokku	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
5	31	44.80

LISA 2

LISA 3

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2018)
0	0

LISA 4 Laste-ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Vihula	Jussikese seitse sõpra	10
Vihula	Eesti Vabariik 100	10
Vihula	Kakukese muinasjutt	10
Vihula	Kaksteist kuud. Talv	10
Vihula	Kaksteistkuud. Kevad	10
Vihula	Kaksteist kuud. Suvi	10
Vihula	Kaksteist kuud. Sügis	8
Vihula	Liikluspäev	12
Vihula	Liiklusnädal. Näitus+ Küsimustikud. Auhinnad	15
Vihula	Liiklustund	12
Vihula	Kolm põrsakest	14
Vihula	Kitsetall, kes oskas lugeda kümneni	10